

**Справа «Гуль проти Швейцарії»
(Gul v. Switzerland 23218/94)**

У рішенні, ухваленому 19 лютого 1996 року у справі «Гуль проти Швейцарії», Суд постановив, що:

- не було порушення ст. 8 Конвенції щодо відмови швейцарських властей дозволити Ерсіну, молодшому синові п. Різа Гуля, власника житла, наданого йому на гуманітарній основі, з'єднатися зі своїм батьком.

Обставини справи

Заявник мешкав у Туреччині з дружиною та двома синами (Тусеєм, 1971 року народження та Ерсіном, 1983 року народження) до 1983 року, коли він прибув до Швейцарії та попросив політичного притулку.

У 1987 році до заявника в Швейцарії приєдналася його дружина, яка страждала на епілепсію. У 1989 році заявникові, його дружині та їхній дочці, яка народилася в 1988 році, відділом поліції кантона Базель було надано право проживати в цій країні на гуманітарній основі.

Наступною вимогою заявника було надання дозволу на приєднання до нього двох синів, але їй було відхилено відділом поліції кантону 19 серпня 1990 року загалом через те, що його квартира не була для цього пристосована, а засоби для проживання не достатні для утримання сім'ї.

30 липня 1991 року уряд кантону Базель відхилив апеляцію заявника, стверджуючи, що як власник житла він не має права на отримання дозволу на об'єднання з іншими членами своєї сім'ї. Щодо Ерсіна, кантональний уряд вирішив, що заявник не має достатніх засобів для утримання його в Швейцарії, а його дружина не спроможна доглядати за ним через хворобу.

Апеляція до Федерального Суду була відхилена 2 липня 1993 року.

Зміст рішення Суду

Заява п. Гуля стосувалася того, що відмова швейцарських властей дозволити його синові приєднатися до нього в Швейцарії порушує права заявника, які стосуються сімейного життя.

Спочатку потрібно було визначити, чи «сімейне життя» було під юрисдикцією ст. 8 Конвенції.

Суд повторив, що від моменту народження дитини між нею та її батьками виникає зв'язок, який визначається як «сімейне життя» і не може бути розірваний за винятком виключних обставин.

Пан Гуль залишив Туреччину в 1983 році, коли його синові було тільки три місяці, але після отримання права на проживання на гуманітарній основі в Швейцарії в 1990 році він неодноразово просив швейцарські власті дозволити синові приєднатися до нього. Не дивлячись на віддаленість між ними в географічному вимірі, заявник неодноразово відвідував Туреччину. З цього, отже, не можна зробити висновок, що сімейні зв'язки між ними були перервані.

По-друге, необхідно було пересвідчитися, чи не було порушень швейцарськими властями прав заявника стосовно ст. 8 Конвенції.

Суд наголосив, що основою ст. 8 Конвенції є захист особи від свавільних дій представників публічної влади. Принципи, придатні до позитивних і негативних державних зобов'язань, є схожими. В обох контекстах потрібно зберігати справедливий баланс між інтересами особистості та суспільства загалом. В обох контекстах положення повинно мати певні межі.

Розмір зобов'язань держави щодо допущення родичів іммігрантів на свою територію змінюється відповідно до особливих обставин життя особи та загальних інтересів. Як об'єкт достатньо опрацьованого міжнародного права та суб'єкт його договірних зобов'язань держава має право контролювати в'їзд іноземців на свою територію.

Більше того, ст. 8 Конвенції не може розглядатися як засіб накладення на державу загальних зобов'язань поважати вибір подружніх пар країни, де вони проживають, і добиватись їхнього об'єднання на своїй території. Щоб встановити межі зобов'язань держави, потрібно розглянути факти справи.

Залишаючи Туреччину в 1983 році, п. Гюль сам спричинив роз'єднання зі своїм сином, а ті недавні візити до сина вказують, що його початкові підстави прохання політичного притулку відпали. На додаток, як зазначено на основі Конвенції про соціальний захист, укладеної між Швейцарією та Туреччиною, заявник міг одержувати свою звичайну пенсію за інвалідністю, якби він повернувся до Туреччини.

Повернення п. Гюль до Туреччини було би більш проблематичним, але підтверджене, що вона не змогла б одержувати там необхідного медичного лікування, не було. Більше того, вона змогла відвідати Туреччину зі своїм чоловіком у липні та серпні 1995 року.

Крім того, хоча пан і пані Гюль легітимно мешкали в Швейцарії, вони не мали права на постійне проживання там.

Отже, не було жодних перешкод для сімейного проживання в їхній рідній країні, де постійно проживав їхній син Ерсін.

Реферативний переклад з англійської мови та опрацювання рішення здійснено у Львівській лабораторії прав людини і громадянина НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування АПрН України О. О. Бекетовим, Р. М. Москалем, Н. П. Ничай, М. Ю. Пришляк, Т. І. Пашуком, М. Б. Рісним, А.-М. Я. Хом'як.